

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 "
Pe 1 lună . 2 "

Numi de Distribuție
Pe un an 4 Cor. — Pen-
tra Societăți și Asociații
10 Cor.

Numi de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
un an 40 franci.

TRIBUNA

REDAȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deak Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.

Manuscripte nu se ina-
poiază.

Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Cuvântul deputaților.

Comunicatul de ieri a deputaților noștri va produce de sigur cea mai bună impresie în toate cercurile românești.

Opiniunea publică românească așteptă în vremea din urmă cuvântul lor. În jurul nostru se face de un timp încoace un adevărat vuet de vești tendențioase, asupra isvorului cărora deși nu poate rămânea îndoială, totuși ele pot să desorienteze, să producă îndoieli și pe aiurea chiar să se acrediteze. E cunoscută vorba că minciuni des repetate îmbracă uneori forma de adevăruri.

Eră deci chiar nevoie de declarații categorice din partea deputaților noștri, cari să spulbere clădirile de minciuni, insinuații, propagandele mizerabile și în vremea din urmă tot mai cutezătoare, cari sub frazele ademenitoare de pace și înfrățire propovăduiesc capitularea și umilinta noastră națională.

Vedem că stăm cu un adevărat plan de acțiune în față, care pare a se înfățișa drept mod de soluție a politicii de naționalități a guvernului.

Câte o flașnetă disonantă se întâmplă și pân'aci să conturbe armonia maiestooasă a solidarității noastre noastre naționale, aceasta eră însă mai mult fapta izolată a câte unui răfăcit, acum însă îi vedem organizați în cor pe toți tamburașii aceștia nenorociți strănși de guvern de pe drumuri.

Cu banda aceasta vrea guvernul să-i ademenască și să-i tragă pe români în tabera corupției sale.

Să nu dăm lucrurilor o importanță pe care nu o au, suntem însă de părerea că aparițiile acestea merită toată luarea noastră zămintă. Știm că guvernul și-a deschis larg punga corupției, acțiunea sa de presă costă parale multe, el susține azi trei jurnale cari fără nici un abonament, sunt redactate cu un aparat foarte costisitor. Ziarul zilnic al lui Moldován Gergely din Cluj, pe care îl imbie gratuit ori cui îl cere, este un ziar în mărimea și estensiunea »Tribunei«, aici este vorba deci, de mari sacrificii bănești puse de guvern la dispoziție. Tot așa unul în Budapesta, altul în Caransebeș săvârșește aceeaș muncă miserabilă și sunt împărțite gratuit între popor. Evident că propaganda aceasta, care se face din zi în zi mai curagioasă, mai temerară, oricât de odioasă și de murdară, ar fi un lucru greșit a o ignora numai, dimpotrivă trebuie din când în când înfierată cu asprimea pe care o merită iar pe trădători țintuiți la stâlpul infamiei, și al trădării de neam.

Iata de ce foarte bine au făcut deputații noștri că și-au spus lămurit cuvântul lor și cu privire la versiunile tendențioase despre formarea unui partid »moderat« pe care, au toată dreptate, conștiința noastră națională îi va respinge cu siguranță. Căci cine între împrejurările de azi, când nu mai poate fi nici o nedumerire cu privire la scopurile și intențiile guvernului față de noi, nu numai că ar fi în stare să abandoneze programul nostru național, care și im cuprinde mai puțin decât de pildă programul politic al rutenilor cari nasc pe un Sicinsky, ci este chiar capabil să aprobe

pe Apponyi și Andrássy asupra aceluia nu mai poate fi deosebire de vederi, acela este un trădător mizerabil care trebuie tratat în consecință.

Și trebuie să o declarăm aci: din aceasta ordine de idei nu putem scoate nici pe dl Babeș, care nu vrea să înceteze cu propaganda sa de atâtea ori refuzată de toate elementele cinstitute românești și nici pe »Tel. Român« care își deschide coloanele naivității, în buna credință, cărora — o mărturisim — tocmai pentru persistență în ele, începem să ne îndoim.

Nu vrem să pozăm pe intrasigenții, dar pentru motivele de mai sus, pentru sentimentul de obște ce atăpânește azi între români, și în sfârșit pentru motive chiar de ordine de tactică politică socotim și acțiunea dlui Babeș de foarte nenațională, și regretăm că nu încetează cu ea și ne silește să-l punem în societatea Moldovânilor de cari vedem că de altcum se ferește.

Scopul oricărei lupte este pacea și noi, cari în lupta aceasta inegală suferim mai ales, o ahtiam desigur mai mult, — o pace însă și nu o capitulare, o renunțare rușinoasă la drepturile pentru cari au luptat și părinții noștri. Dacă protivnicii noștri ar doî sincer și cinstit aceasta pace și nu ar înțelege sub ea o simplă tragere pe sfoară politică, n'ar avea desigur nevoie să trateze cu d'alde Moldován Gergely, Saluzsinsky etc. acolo sunt reprezentanții legali ai poporului românesc, cei 14 deputați, pe cari și ia ales împotriva tuturor fărădelegilor câte i s'au opus ca să nu-i aleagă.

FOIȚĂ ORIGINALĂ A »TRIBUNEI«.

Datoria Cesarului.

Într'o dimineață prin 1809, împăratul se plimbă, urmat de Berthier, pe care tocmai îl numise Prinț de Wagram. Sfârșise numai atunci o conversație asupra Cesarului.

— Pentru că credeți, Sire în dreptatea despotului ce nu dă greș, dați mi voie să vă citez o anecdotă. Se povestește, cum pe atunci, un sub-officer, numit Sextius, șeful unei cohorte din legiunea a cincea, eră nemulțumit și murmură contra Cesarului. Se zicră că soldatul acela servea de zece ani, făcuse mai multe acte de eroism și cu toate acestea niciodată nu fusese recompensat. Poporul, prin organul unui avocat înaintă Senatului întrunit, plângerea soldatului roman și Cesarul fu desaprobat, imputându-i se strigătoarea nedreptate.

Și ce se întâmplă cu Sextius? Cesarul îl uită ca și până atunci, în umbră, îi menținu gradul și nici nu se gândi să se înmădăle ordinelor Senatului.

Într'adevăr nedreptate, zise împăratul gânditor. Tot mergând sjunse aproape de o trupă ce făcea manevră. Zăbind pe împărat, colonelul ordonă trâmbițașilor să dea semnalul și alina soldații.

Urmat de mareșal, Napoleon intră printre rânduri.

Nemișcare și liniște. În mijlocul acestei mulțimi, împăratul avă așterul că mergea în plină singurătate, printre uniforme nu printre rânduri de sol-

dați, așa cum erau înșirați, strănși, înșepeniți pământului, drepti și tari o lungă, barieră ome-nească.

Din timp în timp, el însuși tot atât de liniștit, se oprea înaintea câte unuia din capetele acelea fără suflare, fără privire și scrutător, senin îl contemplă

Își continua apoi încet plimbarea, oprindu se mai departe, înaintea unui alt soldat, o secundă, un minut la câte unul. Apoi, lăcut Cesarul trecea înainte.

Privea insistent mai ales pe cei mai în vârstă și îngrijit parcă că vrea să caute pe capetele acelea bătrâne o reclamație, o plângere sau vre-un cuvânt, înăbușit, poate de disciplină.

Apoi, aproape temător se apropiă de figurile imberbe și observa piepturile acelea fără distincție, mănecile fără galoane; soldați tineri ce nu atinsese încă gloria, nu-l dăduse încă timp destul, nici sânge destul; tinerii, dar tot atât de înalți, tot atât de drepti și mândri ca cei bătrâni, dar mai înfăcărăți, împurpurați de o emoție sufletească ce le mărea ochii, deasupra împăratului acela mic, și'n lipsă de priviri el aruncau lumina...

Și mai însemnat, Napoleon se depărta în sfârșit de regiment, când de odată, la dreapta companiei de grenadieri, în cel dintâu batalion, la al treilea rând se opri dintr'o dată, în fața unui sergent.

Împăratul, nemișcat, cu mâinile la spate, îl privi adânc. El cunoștea toți soldații armatei sale, — dar în memoria sa imperială el nu găsea de lor, pe acesta. Și cu toate aceste capul acesta spusese ceva. Părul aspru, țepos și selbatec dedea

omului acela un aer de forță brutală, obrăzi săi, galbeni cu pometele scoase în afară, indica obicelul reflecțiilor nobile, puternice. Buzele cărnoase, strănse tare una de alta, erau acelea ale unui șef nu ale unui inferior. Birbla îi eră energică, osul maxilar din jos enorm, apoi tenacitatea coloanel vertebrale arăta un spirit mândru, inflexibil. Împăratul se întoarse spre Berthier și i zise încet:

— Iată soldatul tău roman, Sextius...

El ezită să întrebă, se cerceteze el însuși sufletul acela, așa după cum îi eră obiceiul.

Se îndreaptă spre colonel și-l întrebă:

— Cum se numește sergentul acela? urăște-l degetul...

— Noe, Sire.

— Spune-mi în scurt, ce este cu el, la ce campanie a luat parte?

— Dela Vendea, la toate: în arme la Riu, în Italia.

S'a bătut la Mantua, la Rivoli, la Favorita, la Zürich. La Maestri. ht a lipsit pentru că fusese rănit.

În curând a fost la Ulm, apoi la Austerlitz, la Jena, Friedland, Eylau. E un om exemplar, simplu, cam rece dar foarte stimat de camarazii săi. În garizoană e cel mai instruit; pe câmpul de bătăse e plin de însuflețire.

Sunt zece ani de când îl am sub ordine, l'am recomandat de mai multe ori pentru fi a decorat, dar totdeauna a fost uitat. Ar fi o mare bucurie pentru mine dacă Majestatea Voastră, în sfârșit...

— Destul, intrerupse împăratul; cheamă-l aci. Bătrânul militar ridică sabia:

Poporul român este azi, după activitatea lor parlamentară de doi ani, mai mult ca atunci solidari cu dânsii și nu numai că îi urmează dar îi îndeamnă mereu înainte.

Aceasta se va dovedi cât mai curând, când deputații vor veni, precum promet, în popor, să se sfătuiască împreună cu dânsul asupra luptei lor din trecut și asupra celei viitoare.

In preajma vacanțelor. Desfășurarea grăbită a discuției asupra celor două proiecte ce mai rămân din programul sesiunii actuale, a fost oprită azi de poporali. Președintele Justh, Návay și Rakovszky au convenit între ei și au solicitat și promisiunea guvernului, ca novela legii de execuție să fie ultimul proiect pus în discuție în sesiunea actuală, astfel ca proiectul despre aranjarea proprietății să fie amânat pe toamnă. La insistența — poruncită — a partizanilor azi însă ministrul de justiție Günther a prezentat și proiectul despre aranjarea proprietății, profitând de absența lui Justh și Rakovszky, cari și au luat deja concediu. Vice-președintele Návay a cedat lui Günther și astfel proiectul a fost luat ca ultimul punct în programul de muncă. Poporalii contrariați de nerespectarea învoielii dintre președinte și instigați și de Rakovszky, care venise la ședință, au improvisat o aprinsă discuție. Proiectul însă cu toate acestea n'a fost omis.

Școalele ungurești din Bihor. Conform ordonanței ministrului de instrucție publică revisorul școlar a comitatului Bihor cunoscutul șovinist Vasady a făcut statistica școlilor primare ungurești, adică cu limba de predare ungurească în comitat. Raportul constată că în comitatul Bihorului sunt 278 de școli primare ungurești, iar dintre acestea sunt 2 confesionale ortodoxe și 11 gr. catolice. Oare cari să fie nenorocitele comune românești unde bieții români sunt tâmpiți cu limba ungurească? Și prin vina cui?

Poporalii. Înainte de spartul târgului poporalii au ținut să se mai afirme odată ca element de mare greutate în ghiveciul coaliției, să arate că pot fi foarte neplăcuți,

supărători, anoști — cu un cuvânt *poporali*. Umbriți cu toții — în cele politice — de patrimoniul spiritual al iperipocritului Rakovszky, se mișcă cu toții ca niște păpuși de carton înșirate pe sfoară, de câteori stăpânul lor ține ca partidul să se afirme. Instigațiile lor în sânul partidelor maghiare nu ne interesează, nu ne importă nici scenările improvizate de ei în cameră în ședința de ieri și azi, dar nu ne putem suferi prima înfiorare de greață de câteori le vedem svârcolirile lor nesuferite, ascunse sub masca demnității politice, în fond însă călăuziți de o desgustătoare linieală după putere. În pragul vacanțelor de vară pot adevărat să pătrundă și ei perspectiva viitoarei configurații parlamentare, perspectiva aceasta însă pentru ei nu e de loc ademenitoare. Dacă se va infiripa fuziunea partidelor maghiare, ca o raliere de apărare instinctivă față de înaintarea impetuoasă a naționalităților și socialiștilor, poporalii li se rezervă un rol foarte neînsemnat, ne mai socotind perderile de teren ce le vor îndura cu siguranță după introducerea sufragiului universal. De aici toate svârcolirile lor, de aici rețeaua secțiunilor asociației catolice populare, pe care cearcă să o extindă mai cu seamă peste părțile de Nord, locuite de slovaci. Deși cu toții sunt de o uimitoare afinitate spirituală, toți de o potrivă cameleoni, ipocriți, farisei și turmentați de șovinism, și prin urmare de o exemplară solidaritate și în acțiunile lor în afară de parlament, în masele poporului slovac nu mai pot străbate, curentul național îi va spulbera din cale. Dar facă și încă mendrele lor caraghioase până mai au timp, — țara privește la ei ca la niște comediați de bălcu.

Conferență de împăcuire cu croații. Ziarul »Hrvatika« aduce amănunte despre negocierile deputaților croați cu mandatarul partidelor maghiare coaliționiste, negocieri ce au decurs la Budapesta în trei conferințe ținute la intervale. Deputații maghiari le-au anticipat croaților, că rezultatele conferințelor vor fi sancționate de gu-

vernul ungar. Chestiunile discutate și asupra cărora s'a ajuns la înțelegere, sunt următoarele:

Guvernul actual să fie înlocuit cu unul interimar. Noul ban e dator să declare dietele croate, că în vârtutea legii din 1874, e răspunzător dietele croate, — deci că nu e exponentul guvernului ungar. Va mai declara noul ban, că între Ungaria și Croația e comunitate de stat, — că chestiunile de limbă nu se țin de competența comisiilor regnicolare, deoarece tranșacțiunea ungaro-croată în privința aceasta conține dispozițiuni hotărâte. În ce privește chestiunea, că oare căile ferate ungare constituie o întreprindere de a statului, ori una privată, toate contraversanțele din viitor sunt de a se supune del berărel comisiilor regnicolare, comisia însă va avea să decidă totdeauna în favorul punctului de vedere croat.

Deputații croați au mai predat deputaților maghiari un memorandum, care cuprinde mai multe pretențiuni cu privire la revizuirea tranșacțiunii. Noul guvern croat va avea să aducă mai multe reforme și legi, ca de ex. reforma iudicaturei administrative, înființarea secțiunii economice a guvernului croat și introducerea sufragiului universal. După toate acestea să se facă alegeri noul, iar dietele să aleagă noua comisie regnicolară. Deputații maghiari au recunoscut de jure pretențiunile croaților. Negocierile se vor continua la toamnă în nădejdea unei învoielii definitive.

Din România.

Concediul dlui Sturdza. Dl Sturdza va pleca în concediu în străinătate pentru două luni.

Interimatul președinției consiliului va fi luat de dl Haret.

Dl Nicolae Xenopol publică în »La Grande Revue« un foarte interesant articol, care poartă titlul »O revoluție în România«.

Universitare. Primul examen de doctorat dela facultatea de drept din București va începe luni 23 c. orele 5 p. m.

Comisiunea examinătoare se compune din dâni proferi C. Nacu, C. Dissescu, I. Tanovicanu și S. G. Longinescu.

— Sergent Noel:

Cu pas de paradă, automatic, sergentul traversa intervalul batalioanelor, dela compania de grenadiri și se opri înaintea împăratului, nemșcat, cu arma la umăr:

— Galonul, zise împăratul. Nici un sunet deobit în glasul Cesarului; el avea aerul unui om de ispravă, plăind elnsit ziua lucrătorului.

Colonelul făcu un semn. Tambur-majorul sta gata cu bastonașul tobel ridicat în aer. O liniște solemnă, domnea între cele două mii de oameni. S'ar fi zis că e un regiment împletit.

— Bateți, toboșari!

Și tobele bătură.

— Sergenți, caporali, grenadiri și toboșari, veți recunoaște de azi înainte, ca sub-locotenent pe sergentul Noel și-l veți asculta în toate execuțiile reglementelor militare, cum și în tot ce înțelege serviciul!

Pașin aplecat, ca și cum ar fi meditat, împăratul părea și mai mic, cu statura lui mică, în golul printre cele două batalioane; aproape invizibil, el ridică mâna din nou...

Ohicind semnul, colonelul reluă, cu avânt în voce, pe care entuziasmul o făcea și mai sonoră:

— Toboșari bateți!

Tobele bătură din nou.

— Ofițeri, sub-ofițeri, caporali, grenadiri și toboșari veți recunoaște de aci înainte, locotenent pe sub-locotenentul Noel, și-l veți asculta în toate execuțiile reglementelor militare, cum și în tot ce înțelege serviciul.

În liniștea aceia desăvârșită, o liniște ce lasă și făcea liniște, mâna împăratului se ridică încet, cu un gest tot atât de calm. Nimic nu se vedea, din toată turburarea ce băntuia în sufletele regimentului, nici convulsivitatea mâinii colonelului ce strângea nerăbdător sabia, doar paliditatea tot mai albă, de pe chipul fostului sergent, ce ședea drept, înmărmurit.

— Toboșari bateți!

Și tobele bătură iar.

— Ofițeri, sub-ofițeri, caporali, grenadiri și toboșari, veți recunoaște de azi înainte, — căpitan pe locotenentul Noel, și-l veți asculta în toate execuțiile reglementelor militare, cum și în tot ce înțelege binele serviciului.

Tobele încetară.

Atunci, cum mâna împăratului nu se mai ridică, bătrânul colonel își șterse sudoarea frunței cu măneca tunicet. Fusese un moment sublim, în inimile soldaților clocotea emoțiunea. Colonelul băgă de seamă și ordonă ruperea rândurilor.

Doză mil de glasuri se înălțară de odată într'un puternic și entusiast ura, un val de uniforme

roșii înconjură pe împăratul ce sta tot aplecat, mereu nemșcat, gânditor...

Căci nu făcuse destul o simțea. Dreptatea nu era deplină.

Cu același pas liniștit, el reveni lângă fostul sergent care sta umil, rușinat și emoționat, cu capul în jos, cu pușca rezimată într-o parte.

Napoleon, nici de data aceasta nu îndrăzni să vorbească. Ci desprinzându și crucea de pe piept, o întipise în haina căpitanului fără să glăsuiească.

Ochii căpitanului nu se ridicau. Dar, când împăratul își retrase mâinile, ele erau calde de lacrimi.

În clipa aceia numai Cesarul înțelese că el plătește datoria Cesarului.

(»L'Indépendance Roumaine«).

Sentințe.

Pe sânul mamei stă spiritul popoarelor și virtuțile lor, cu alte cuvinte civilizațiunea neamului omenesc. A mărșini pe femeie la conducerea materială a casei, a nu le instrui decât la această însemnează a uita, că din cămbloul flecării cetățean ies erorile și prejudiciile, cari guvernază lumea.

Aimé Martin.

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás măstru de monumente și pietre de amintir.

Fabricație proprie din marmoră, granit, soynil, labrador etc., din pietre de marmoră magaziu se află în Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.
Căminaria și magazianul central: **Kolozsvár, Dézsma-U. nr. 21.** Telefon 662.
Filiale: Nagyvárad, Nagyzeben, Déva și Bánpartak.

Gătră cetitori!

Adresăm un nou apel abonaților, cetitorilor și amicilor noștri, și îi rugăm cu toată insistența să binevoiască a-și reînnoi abonamentele, a-și achita restanțele și a îndemna și pe alții să aboneze.

Sunt atât de mari sacrificiile împreunate cu necesitățile unui organ de publicitate zilnic încât e imposibil ale face față cu un stoc de abonați rău plătitori ori neglijenți.

Mai adăugați la acestea și persecuțiile fără sfârșit a procecelor de presă și întrebați-vă apoi, dacă este cinstit, dacă e național și scuzabil lucru, să nu-ți plătești abonamentul tău la vreme și prin neglijența și ușurința ta să stângenești existența ziarului, pe care îți este drag să-l citești și pretinzi că-l sprijinești.

Ar fi într'adevăr foarte edificător să publicăm pomelnicul celor mulți și mari naționaliști, cărora vecinic tot cu rugări, provocări și apeluri suntem siliți să ne adresăm pentru plata abonamentului și în cazurile cele mai dese și acestea rămân fără rezultat.

Acum la începutul noului semestru deodată cu deschiderea de abonament mai nădăjduim că nu facem lucru de prisos, rugându-i pe domnii restanțieri să binevoiască a-și achita restanțele.

Abonament nou deschidem

pe un an	24 cor.
„ 1/2 „	12 „
„ 1/4 „	6 „

Pentru lunile de vară, abonații noștri își pot schimba adresele, ziarul li-se va trimite unde vor, dacă ni-se aduce aceasta de cu vreme la cunoștință.

Din Cameră.

— Ședința dela 2 Iulie n. —

S'a continuat discuția novej legii de execuție. Răsar tot mai mulți oratori, despre cari se credea că nu vor lua parte la discuție. Pe culoare popularii agită în contra lui Návay care a încuviințat, în contra învoielii avute cu colegii săi, să se ia în programul ședinței de încheiere proiectul despre aranjarea proprietății de pământ. La discuția procesului verbal stărnesc o mică încăierare, foarte semnificativă de altfel pentru solidaritatea internă a coaliției. — S'a cerut și numărarea deputaților ieșind la iveală că abia 53 sunt de față.

Dintre naționaliști: dr. N. Oncu, dr. I. Maniu, C. Brediceanu, dr. A. Vlad și dr. M. Bella.

Prezidiază Návay. La verificarea procesului verbal la cuvântul popularul Beniczky O.

Excepționează procesul verbal, care nu e icona fidelă a ședinței de ieri. Al doilea vice-prezident... (întreruperi: Care e al doilea vice-prezident? Nu degrada pe Návay!) s'a purtat necolegial și fără tact față de colegul său Rakovszky.

Preș: Nu-ți permit să urmezi în tonul ăsta! Te chem la ordine. Ce critică i asta!

Beniczky: Din procesul verbal nu se poate elucida, că oare camera are să continue azi discuția legii execuțiilor ale, ori va discuta numai proiectul despre organizarea proprietății de pământ. (Sgomot, contrazicari).

Bozoky: Frumoasă lovitură!

Nagy E.: Spuneam eu să-i lăsați să discute ei între ei, că îndată se încăieră. (Ilaritate).

Beniczky: Cere să se întregască procesul verbal și totodată să se constate capacitatea de hotărâre a camerei. (Sgomot prelung).

Preș: Domnul deputat are dreptul să ceară constatarea incapacității camerei, dar n'are dreptul să-mi critice procedeu, cu atât mai puțin, căci am procedat pe deplin corect. Rog să se pri-mească procesul verbal neschimbat.

Ordonându-se numărarea se constată că sunt de față numai 53 de deputați. Ședința se suspendă pe un sfert de oră.

După pauză Beniczky își retrage propunerea iar camera verifică procesul verbal.

Bozoky: În vătutea regulamentului intern nu există prim și al doilea vice-prezident și totuși partidele coaliționiste înrebuințază mereu distincția asta.

Jocul acesta de cuvinte nu e de demnitatea camerei, roșgă deci pe președintele să influențeze asupra partidelor coaliționiste ca acestea să abandoneze lipra de zerlositate.

Președintele: Nicl când n'am născut după distincții titulare. Mi-am îndeplinit datorințele cu conștiințiozitate și am muncit pentru susținerea bunei înțelegeri.

Voci: Vă înțelegeți de minune!

Se trece la discuția novej legii de execuție.

Nagy Gy.: Afia de gravaminoasă aceea parte a proiectului care dispune cuprinderea bibliotecelor. Tot afia de gravamincasă e și partea care dispune ca pretenșiunile recunoscute de judecătorii din Austria să se poată valida în Ungaria fără a mai fi revizuite. Legile de felul acestora leagă tot mai strâns țara noastră de Austria, de unde numai rele și lovituri curg asupra noastră.

Preș: Când vorbești de deputat de state străine — alegeți expresiile!

Nagy Gy.: Am vorbit de Austria.

Preș: E tot una.

Nagy Gy.: Recunosc că am greșit, întrucât am înrebuințat o expresie prea domoală.

Preș: Te chem la ordine pentru că vorbești ofensator despre un stat aliat cu noi.

Nagy Gy.: Penziunea orfanilor și a văduvelor încă ar trebui scutită de execuție.

Eber A. Lucru zadarnic.

Nagy Gy. Așa zice Eber A. pe care pronia cerească l-a pus în fruntea unei bănci mari.

Brody E.: Pronia cerească și banca ipotecară.

Nagy Gy.: Nu afia de întemelate îngrijorările acelor, cari să tem că mici proprietari vor perde creditul. În speranța că li-se va mai pune frâu ușurării — primește proiectul.

Kelemen S. Nu e bine să se îngâmădească în acelaș vas interese atât contrarii. E bine însă să se ia în apărare existențele mici înglodate în nămolul cambiilor. Face analogie cu proiectele similare din străinătate și constată că guvernului nu le-a consultat. Proiectul li va primi numai atunci, dacă guvernul va da garanții că va lua în seamă considerațiunile înșirate de dânsul.

Simonyl Semadam S.: Omul sărac e dat pe mâna statului, a avocatului și a uzurariului. Guvernul să înarticuleze dispoziții cari opresc pe advocați să la parte la execuții. Executorii să fie statificați. Cel care îndură execuția să fie supus unui jurământ religios.

Mezősi V.: Jurământul trebuie șters!

Szokoly T.: Și să se introducă jurământul pe flamura lui Mezősi. (Ilaritate).

Simonyl Semadam: Termină primind proiectul.

Németh I.: Vorbește în favorul funcționarilor dela întreprinderile private. Aprobă dispoziția, în serzul căreia funcționarii de stat sunt priviți la fel cu funcționarii privați. Primește proiectul.

Rakovszky I.: Desaprobă, că mulți dintre guvernamentali au vorbit în contra proiectului. El și partidul popular adoptează propunerea lui Simonyl.

Se stabilește ordinea de zi pentru ședința de mâine. Urmează interpelețiile.

Szmrecsányi G. Interpelează în chestia grevei dela fabrica de gaz.

Wekerle în lămuririle sale face istoricul chestiunii. Chestia e de putere. De altfel toate-s în ordine. Serviciul de gaz nu se va întrerupe, căci guvernul s'a îngrijit de oameni destul. Nu va tolera terorismul și va lua măsurile celea mai energice.

Rakovszky I.: Trebuie deportați din capitală!

Wekerle: Ministrul de Interne a aprobat statutele reuniunilor diferitelor branșe, să nu trecem acest lucru cu vederea. Chestiunea însă trebuie

reformată temeinic. Proiectul legii despre greve e deja în pregătire și nădăjduște că cel târziu la iarnă li va putea prezinta Camerei.

Szmrecsányi G.: În răspunsul lui Wekerle la cunoștință.

Ședința se termină la ore 3 și jum.

Mișcarea culturală.

Petrecere în Siria. Încă trecutul n'a acoperit cu vălul de uitare frumoasele succese ale petrecerilor din trecut și lată acum afiam că tineretului din Siria se pregătește a aranja pe ziua Sf. Petru 12 Iunie st. n. o altă convenire românească.

Tineretul acesta inspirat de frumoasa literatură dramatică românească și-a pus de scop lășirea și popularizarea frumoaselor producțiuni teatrale. Întruparea acestei idei mărețe e de o însemnătate foarte mare, având de scop în prima linie eliminarea cuvintelor străine și înlocuirea acelor cu cuvinte românești.

A doua însemnătate mare, e că cunoscând țărâna română frumoasele producții ale miniștri românești, prinde nădejde mândrindu-se cu originea neamului său.

Deci nu găsim cuvinte prin cari să îndemnăm pe toți ceice se însuflețesc de aceste idei mărețe ca să la parte la convenirea ce se va aranja în ziua de Sf. Petru dând prin aceasta tineretului impuls pentru a pune bază unei propagande serioase în privința aranjării unei serate etnografice ce se intenționează a se pune la cale în vara anului curent.

Din străinătate.

Manevrele flotei engleze. Manevrele flotei engleze au atras de data asta mai mult ca de obicei atențiunea lumii. Supoziția manevrelor este un atac ce ar vent dinspre est cu scop de a debarca trupe pe țărmul regatului insular. Este evident că puterea aceasta nu poate fi decât Germania a cărei rivalitate face pe englezi să se teamă atâta de un atac îndreptat asupra flotei engleze.

Proclamarea stării de asediu în Mexico. Guvernul mexican al înțeleptului și bunului președinte Porfirie Diaz a izbutit să potolească răscoala ce se ridicase în nordul țării, aproape de granița Statelor Unite. În partea aceasta a țării a fost proclamată starea de asediu. Un număr însemnat de răsculați a fost executat.

Revoluție în Persia. Intre regele Angliei și șahul Persiei a avut loc un schimb de telegrame. Regele Eduard a rugat pe șah să-i comunice orice plângere ar avea împotriva dreptului de uzil azat de ambasada engleză. Iel a mai adăugat că ieste evident că șahul nu i în situația de a apăra viața oamenilor în capitală și că în astfel de împrejurări ieste obiceiul ca guvernele străine să acorde azil celor ce vor uza de dreptul acesta.

Din Sebastopol se anunță că un număr de ofițeri de marină și 300 de matroși au plecat spre marea Capiscă unde vor fi atașați flotei rusești. Este posibil că trupele rusești să intervină în Persia.

Criza ministerială din Serbia. Regele Petru a chemat pe șelii tinerilor radicali Marcovici la sine și i a spus că apanagiul prințului moștenitor va trebui șters din buget și că dorește că partidul tinar radical să nu facă împotriva delegării crizei și votării convenției comerciale cu Austro-Ungaria. Regele a mai făgăduit că la toamnă va dizolva camera și noile alegeri vor fi făcute de un minister coaliționist. Regele a fost surprins aflând că tinerii radicali nu au făcut pledeci pentru soluțiunea crizei, contrar informațiilor date de partidul guvernamental.

Corespondențe.

Cornățel (Zarand), Iunie 1908.

Ultimul examen dela școlile populare din tractul Zarandului s'a dat Duminică în 15/28 Iunie a. c. la școala populară română din Brad sub conducerea on. domn protopop și deputat Vasile Dămlan.

La examen a participat aproape întreaga inteligență română de ambele sexe din Brad și o multime de țărani și țărance, parte ca părinți, parte numai ca oaspeți. Niciodată acest fel de examen, nu s'a bucurat de un număr atât de însemnat de oaspeți, ca în anul acesta.

Semne bune. Părinții și publicul se interesează din ce în ce tot mai intensiv de mersul învățământului, de progresul neamului nostru. Vreau anume să se convingă și unii și alții, dacă învățător și învățătoare își cunosc chemarea și își împlinesc ori nu datoria, — dacă banii culturii adunați cu sudoarea cruntă în aceste zile de grea încercare nu sunt deși în zădărnici, după cum au fost cheltuiți mai înainte, a cărei umare o resimt brădenii mai ales, — căci au și gimnaziu în loc, — astăzi, când dintre ei nu află bărbați apți (cu vrea să afi) nu numai pentru postul de primar, dar nici pentru slujba de străji (haiduci în limba Brădenilor), deși aceștia din urmă în proporție mai bine sunt plătiți, decât un urgisit de dascăl, căci ei (haiduci) au halne bune, cortel sănătos și 50—60 coroane la lună, cu un dram de învățatură dela școala populară ori dela cântărie, fără nici o responsabilitate, dar ce drept, cu o muncă grea: de bătut doba și de împușcat la câinii de pe drum.

Țăranii încep a se convinge, că ei numai zăd și samănă grăul, li săceră, înablateasc, duc la moră, iară femeile lor prin să'a cea deasă cern făină, chelmul pentru străina de colaci, iară pentru ei pâinea făcută din pazme, ceva doză mai bine decât țărățele.

Se observă, că la începutul anului de frica legii pedepșitoare părinții și au înscris copii mai bine de jumătate dintre cei obligați aproape 400.

Cu toate acestea la examen atât învățătorul, cât și învățătoarea au avut din câte 95—80 dela început — numai câte 49 copii, toți numai de anul prim, căci cel de anul al 2-lea etc. s'au împărțit pela alle școlile din Brad.

S'a început examinarea în fața unui public numărător. Atât băieții cât și băiețele erau cu o încredințată atențiune la întrebările clare și precise ale învățătorului și înținerii învățătoare, și drăgălașii copii în halne de sărbătoare și făcă stăină răspundeau sonor, clar și corect. Li era omului mai mare dragul, să-i asculte, — părinților de bucurie le răsău ochii și obrazul auzindu și pe cel mai lubiș al lor răspundând și cetind între altele și: »Dacă ai carte, ai parte«.

Examenele elevilor de anul prim dela școala populară română asemănându-se cu cel dela școala de stat sunt acestora superioara. Pricepere și nu bovizare.

Sfârșindu-se examinarea on. domn protopop V. Dămlan se adresează către băieți și băiețele lăudându-i, că și-au dat slugiința și au făcut spor pe deplin mulțumitor, iar pe părinți li laudă, că și-au dat copii la școală.

Nu s'a văzut nici pe fața dlui învățător O. Jula, nici pe a doareii învățătoare G. Boneu semne pretensive de a fi lăudați în fața marelui public, că și-au împlinit conștientos datoritățile. Oameni conștiențioși nici nu au lipsă de laudă; dănsii ca învățători sunt conviuși, că chiar și țăranul cel mai întunecat știe aprecia, că meritul e numai al dascălului, dacă elevii micuți fac în școală progres îmbucurător, ba știu țărani și aceea, că ei, cei mai mulți lipsiți de multe, mai bine nu și-ar trimite de loc copiii la școală din diferite locuri în depărtare de câte 4—5 k'm., dacă legea nu li ar sili; iară elevii începători, ba chiar și cel mai crescut nu și-ar face datoria dacă învățătorii nu și-ar împlini sfânta misiune.

Laudă se cuvine harnicului învățător dlui O. Jula, care mai bine de un deceniu slujește ca

învățător în Brad, împlinindu-și datorința cu dragoste de școală și cu deplină conștientositate și îndestulându-se cu o plată relativ mai mică decât a unui haiduc din Brad.

Vrednică de laudă e și tinăra dăscălișă, d-șoara Grațiana Boneu, fca profesorului Vasile Boneu.

Aceasta deși numai în 1907 și a terminat cursurile cu succes eminent la pedagogia de fete din Cluj, totuși ca începătoare a știut și s'a năzuit să și aplice cunoștințele teoretice în practică cu succes pe deplin mulțumitor și promite a fi o bună și o conștientosă educatoare și cu sentimente altruistice.

O scădere trdbuie să și-o coreagă. Pronunțarea și intonarea să fie și mai românească.

Tot aci se observă, că aceasta tinăra și diligență învățătoare cu tragere de inimă către neam, deși în anul prim de grea, dar ei plăcută slujbă, n'a pregetat, ca să înciripeze și o petrecere populară foarte animală și pe deplin reușită Petrecerea populară, cu concursul colegului ei, împreună cu o reprezentațiune teatrală o a aranjat la 4/17 Maiu a. c. Pentru predarea pieselor: 1. Fica pocăită 2. Portul românesc 3. Despre buna înțelegere și 4. Despre sărbătorile băbeștilor a pregătit și instruat 12 fete de țărani de 10—12 ani din cursul de repetiție. Petrecerea populară cu joc s'a început la 2 oare p. m., iară reprezentarea pieselor amintite la 8 oare scara. Era prezentă aproape întreaga inteligență română din Brad și o multime mare de țărani și țărance în costumul pictoresc de Sălile — laudă doamnei Iolanta dr. Radu.

Piese au fost foarte bine și de tot natural. predate de bravele fete. Publicul a rămas încântat. Aplauzele n'au lipsit. Venitul curat de 60—75 coroane, — s'a dat în favorul copiilor lipsiți dela școala populară spre a li-se face halne românești.

Doamne dă putere și voință și dragoste celor cari lucră în brazda poporului, iară acestuia de-a chidei din ce în ce tot mai bine ochii și inima, ca să vază și să înțeleagă, ce este biserica și școala. V.

Camille Flammarion despre spiritism.

Progresul omenirii — scrie Flammarion în »Le Matin« — merge încet. Sistemul solar al lui Kopernik li cunoaște și Aristarh din Samos, cu 280 de ani înainte de Hristos.

Învățați din vremea aceea nu volau cu nici un preț să știe de învățatura aceasta; iar 400 de ani mai târziu, Ptolomeu zicea că ipoteza aceasta, e foarte de rău.

Așa gândeau în veacul al 17-lea și judecătorii lui Galileu. Azi, toată lumea știe că pământul nu e centrul lumii și că se învârtește împreună cu alte planete în jurul soarelui.

Astronomia nu e singura știință care poate fi adusă ca dovadă a înălțării progresului. Problemele sufletești ne dau altă pildă asemănătoare. Și trebuie adăugat că problemele acestea s'au pus de curând chiar științel exacte și că sunt departe de a fi deslegate. Cu toate acestea, între aceste probleme mari ar fi una care s'ar fi deslegat în totul de multă vreme, anume întrebarea: dacă, contrar legii gravitației, masa se poate ridica dela pământ prin lucrarea unei puteri necunoscute.

De mai mult de o jumătate de veac, din 1853, contele Gasparin, în fața a doisprezece martori siguri, a arătat lucrul acesta așa de limpede, încât experiențele sale sunt îndestulitoare spre a hotărî chestia. În ședințele lui vedea o masă mare, în cârcată cu pietre în greutate de 75 kgr., ridicându-se de la pământ cu povara ei, pe care o ținea în echilibru chiar prin mișcările sale. Se vede masa înălțându-se fără a o fi atins cineva cu un deget măcar — toate acestea în fața unui număr de prieten, fără ajutorul unui mediu străin sau interesat.

În anul următor, faptele acestea le-a dovedit pe deplin Marc Thury, profesor de fizică și astronomie la academia din Geneva. El a făcut să se

ridice o masă de la pământ, fără ajutorul unui mediu străin și plătit. Erau de față. În cursul acestor experiențe, vedem un piano greu de 300 de kgr., la care în lecție un copil de 11 ani ridicându-se de la pământ. Copilul, fără să știe, slujea de mediu. Zece ani după aceste cercetări, în 1869, doi-spre-zece membri ai societății dialectice din Londra au făcut, de asemenea, fără mediu, experiențe în localul Institutului — cu care prilej lucrurile se mișcau de la locul lor, fără să le atingă cineva, își schimbau centrul de gravitate, se auzeau cloacănturi ritmice, a căror pricină nu se știe.

Peste câțiva ani, profesorul Crookes a dovedit prin experiențele lui, cu cumpăna, schimbarea greutateii corpurilor, a localul unde se aflau, iară și le atăgă nimeni, cloacănturi la depărtare, etc. Toate aceste fapte sunt cunoscute, sunt dovedite de sute de observatori, dovedite, cercetate și fotografiate...

Fenomenele sunt dovedite. Explicarea lor e cu neputință în starea actuală a științei... Căda un oian de pe casă. »E foarte simplu« — zicem.

»Să înțeleg după legea gravitațiunii, fiindcă'i atrage Pământul«. Dar ce e gravitațiunea, ce e atracția Pământului? Nimeni nu poate spune. Am un magnet în mână și ridic cu el o bucată de fier. Foarte simplu; e puterea de atragere. În ce stă însă această putere? Nimeni nu poate spune...

Fără a mă întinde în amănunte, spun numai că știința omenească n'o cunoaște încă nimeni, nici fizologii, nici psihologii și că omul are puteri fizice și psihice, cari suof cu totul necunoscute și a căror descoperire va fi gloria științei viitoare.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 3 Iulie a. 1908.

— Instantaneul în serviciul parlamentarismului. Nici parlamentarismul nu se poate îngrădi de progresele tehnice moderne. Așa în ședința de ieri a camerei austriace deputatul pangermanist Malik a întrebuișat instantaneul pentru dovedirea a afirmațiilor sale. Când, acum vre-o lună și mai bine, se întâmplase o încăierare între studenții »liberali« și țărani »clericali« la universitatea din Graz, deputatul creștin social afirmaseră că nu țărani ci studenții au fost partea agresivă. În decursul cuvântării sale deputatul Malik scoase o fotografie făcută cu instantaneul pe care se vedea cum deputatul creștin-social Hagenhofer în fruntea unei cete de țărani, toți cu ciomege în mână năvălesc spre poarta universității apărată de o ceată de studenți. Fotografia asta a trecut din mână în mână și acest nou mijloc de-a convinge făcu oare-care senzație în cameră.

— Pentru grațierea lui Siczynski. După aspra osândă de moarte rostită de tribunalul de Lemberg împotriva lui Siczynski s'a produs un curent favorabil acestuia. Se afirmă că însuși tribunalul a adresat M. Sale o petițiune pentru grațierea lui. Văduva guvernatorului Potocki ucis de Siczynski încă a însărcinat pe contele Tarnowski administratorul averii ei, ca să facă toate demersurile necesare pentru grațierea lui.

După verdictul tribunalului mama și surorile lui Siczynski au vizitat pe fiul lor. Cu prilejul acesta s'a petrecut scene sfâșietoare în chilia condamnatului.

— Jubileul marelui jurist Unger. Josef Unger, cel mai mare jurist al Austriei a împlinit zilele acestea vârsta de 80 de ani. Cu prilejul acesta Unger a fost sărbătorit în modul cel mai

Toate damele se facideal de frumoase prin efectul bun al

CREMEI MAKOI-IDEAL

care adevărește nenumăratele crisori de mulțumită.

Face să dispară roșăța feței, pistruile, petele de ficat ștoate necurățeniile pielii.

Prin folosirea cremei Ideal ajungem să avem o față curată, fragedă, catifelată și fină! De aceea vă rugăm ca la comandă să ne scrieți precis dacă fața e grasă sau uscată.

Secapătă numai la însuși fabricantul:

KUDAR LAJOS Szent László, gyógyszerész — Makó Ujváros —

— 1 borcan de cremă Ideal 1 cor. — Pudra Ideal 1 cor. Săpun Ideal 70 fl.

Comandele prin postă se satisfac repede și punctual.

Preparatele medicale și chimice au fost promiate în expoziția igienică internațională din 1879 cu medalia de aur, cu crucea de metal franceză și cu diploma de distincție.

sonific de toată lumea intelectuală a Viennei, și a Austriei. Toate autoritățile judecătorești, și corporațiile de juriști și au exprimat lui Unger omagiile lor. Astfel curtea de casație, curtea de apel, camera advocaților, societatea juriștilor etc., au trimis lui Unger câte o adresă de felicitare. Iosif Unger a fost și unul din cei mai străluciți oratori parlamentari ai camerei senilorilor, care prin forma aleasă, clasică și plastică a discursurilor sale a fost o podoabă a tribunei parlamentare. Sărbătorirea lui Unger e sărbătorirea muncii, a meritului și a științei.

— **Articolul lui Mocsáry.** Ludovic Mocsáry a publicat zilele acestea un articol în ziarul «Egyetértés» în care se ocupă cu acțiunea de împăcătorească a dlui Emil Babeș și cu articolele sale apărute prin diferite ziare.

Veteranul bărbat de stat, consecvent părerilor sale în chestia de naționalități, scrie cu simpatie despre stăruințele de împăcătorească ale domnului Babeș.

Domnul Mocsáry mai ales termină interesant:

»Cu cât mai lămurit demonstrează Babeș românilor, că zadarnică e toată speranța lor în politica Curții, cu atât mai plausibil poate deveni în cercuri largi un raționament ca acesta: dela Austria n'avem ce aștepta; ceea ce putem aștepta dela maghiari, vedem: *așadar, nu e alt modru, nu poate fi alt program decât Daco-România.*

Numai nouă înșine vom avea să mulțumim dacă naționalitățile își vor îndrepta sentimentele lor turburate spre absurditățile unei porniri de Acheronta movebo.

— **E nevoie de executori în Maramurăș.** În monitorul oficial de azi citim că în Maramurăș nu sunt destui executori și că guvernul angajază cât de mulți, numai ca executările să meargă strună. Să mai ceteze cineva să se îndoiască de inima îndurătoare a guvernului, când poartă o grijă atât de părintească pentru încasarea dărilor. Dela concurenți se cere ca să fie experți în treburile execuției și expeditivi. Nevoia e de mare urgență, căci petițiunile sunt de a se înainta în termen de 15 zile.

Măritul guvern nu se gândește că bietul popor din Maramurăș, — cel mai bătut de nevoi din întreaga țară — nu de executori are trebuință ci de amânare, ba chiar de iertarea totală a dărilor. Guvernul însă ține să se laude cu politica sa socială...

— **Pentru dl Birăuțiu.** »Lupta« de azi afirmă că aprecierile corespondentului nostru din Budapesta despre talentul dlui Mărcuș sunt pornite din dușmănie personală. Afirmarea aceasta nu-i sprijinită de nici o dovadă, dupăcum și nouă ne ar fi greu să dovedim contrariul ei, căci păcat că nu se pot dovedi toate în mod atât de palpabil cum bunăoară s'a dovedit nu dușmănia dar prieteșugul personal al dlui Birăuțiu pentru Burdea.

Cât pentru fîgăduința ce ni se face că dlui Mărcuș va avea ocazie să și dovedească talentul la un concert românesc în Oravița ne bucurăm încă de acum că lumea va putea de visu să hotărască în această controversă. Punem însă rămasgăg că el va avea și acolo o presă bună, cum zic francezii, dacă »Lupta« va fi reprezentată și acolo prin actualul ei director, prin domnul Birăuțiu. Atunci confratele din Budapesta se va putea mândri cu un corespondent care va da de rușine vorba lui Heine, căci va fi »ein ausgezeichneter Musikant und ein ehrlicher, ein furchtbar ehrlicher Kerl«.

— **Arad—Turnu-Severin cu barca.** Locotenentul Karol Petrovits și cu funcționarul Iosif Minnich au plecat azi împreună din Arad cu barca, cu gândul de a face drumul acesta până la Turnu Severin. Drumul lor va merge pe Mureș până la Seghedin unde Mureșul se revarsă în

Tisa. La Semlin locul de revărsare al Tisei, ei vor cotigi intrând în Dunăre și vor sosi după 6 zile de drum la Turnu-Severin, acest admirabil orșel al României, cum zice un ziar unguresc din Arad. De acolo călătorii se vor întoarce cu trenul pe la Orșova și Mehadia acasă.

— **Ninsoare în Maramurăș.** În țara întreagă continuă depresiunea termometrului. În Maramurăș a fost ger și a căzut o zăpadă de 20 de centimetri. Această schimbare năprasnică a făcut multă pagubă în poame.

— **Reforma studiilor medicale.** — La congresul dela Lille, unde iau parte afară de reprezentanții tuturor facultăților de medicină din Franța, și un număr din cei mai însemnați specialiști, se va dezbate despre propunerile lui Roux pentru reformarea studiilor medicale.

Se crede că vor birui ideile moderne, așa că Franța să nu fie mai pe jos decât Germania și Anglia.

— **Succesul contelui Zeppelin.** Cunoscutul aeronaut german contele Zeppelin a obținut un succes extraordinar care bate recordul tuturor succeselor similare. Contele Zeppelin a petrecut timp de 12 ore în aer și în timpul acesta balonul a fost a fost supus volutei cârmaciului. Balonul a făcut drumul dela Friedrichshafen până la Zürich înaintând pretutindeni *cu lufala unui tren* și schimbându-și necontenit înălțimea pentru a trece munți înalți. Balonul a făcut un drum de 350 de kilometri.

— **Un consul lipsit de tact.** Cu prilejul unei sărbări date în onoarea gazetarilor engleji cari au vizitat Praga, consulul general al Franței în Praga, domnul Colomiès a ridicat un toast spunând că înțelegerea cordială dintre francezi și engleji să poată largi de aici înainte în senzul unei înțelegeri cordiale, anglo-franco-cehești. Consulul Colomiès a cercat ulterior să dea toastului său o explicație forțată spunând că a fost vorba numai de un *spirit*. Cu toate acestea greșeala lui nu să poate ascunde și nu s'a putut potoli impresia neplăcută ce s'a produs la jurul toastului său prin care a jignit îndatorirea sa diplomatică de a se abține dela orice manifestare politică.

— **Iubileul lui Tolstoi.** Contele Leo Tolstoi marele romancier filosof rus — va implini în 9 Septembrie frumoasa elate de 80 ani. Din acest prilej atât în Rusia cât și în toată lumea se fac pregătiri de sărbătorire. Se știe înse că lui Tolstoi nu-l plac sărbătorile.

— **Nu mă pot împăca — zice Tolstoi,** într-o scrisoare adresată din acest prilej unui prieten cu gândul iubileului. Nici când nu mi-au plăcut sărbătorile acestea. Păreră mea e că munca unui scriitor nu se poate aprecia în felul acesta, ci numai unindu-ne cu el în gând și simțire. Înainte cu 30 ani, când s'a serbat iubileul lui Puskin, nobilul și simpaticul Turgenieo m'a invitat să mergem împreună la iubileu. Oricât mi-a fost de drag și simpatic Turgenieo și oricât am ținut și țin și azi la Puskin, nu m'am putut decide să merg. Știam că o să se supere Turgenieo, dar nu puteam să fac altfel, atât îmi părea de neferescă sărbătorirea unui poet în felul acesta. Iar acum că mă ajung eu la rând, îți poți face închipuire cât sunt de neliniștit. Oamenii de etatea mea, cu un picior în groapă, au o singură dorință: să păstreze până la mormânt relațiunile bune cu cei cari li sunt apropși. Ași fi fericit dacă adoratorii mei ar conțeni cu pregătirile de sărbătorire.

— **Aeroplanul lui Tatarinov.** Ziarelele rusești aduc vești senzaționale despre noul aeroplan al regimentului rus Tatarinov. În parcul dela Gacina al țarului s'a acordat inginerului un loc deosebit pentru a-și înalta aici atelierul și a și continua experiențele. Și spune că Tatarinov ar fi găsit principiul după care pot pluti în aer

obiectele mai grele decât aerul. Cercurile oficiale rusești au multă încredere în invenția lui Tatarinov dar până la probe evidente, lumea devine sceptică va aștepta cu rezervă rezultatele experiențelor inginerului rus.

— **Arestarea fabricantului de diamante false.** Cetim în ziarele de dincolo: Poliția de siguranță după indicațiile celei din Paris a reușit să prindă ieri, la Constanța, pe fabricantul de diamante false Lemolne.

Acesta călătorise până în România cu acte false procurate pe cale pizzișă dela ministerul de externe al Franței și volă să se imbarce la Constanța pentru Constantinopole.

— **Ortografia franceză, învățații și Academia.** — Membrii Academiei nu prea se bucură de nume bun în privința cunoașterii ortografiei.

Rochefort zice că Audiffred-Pasquier scria »Academie« cu doi m. Acuma se povestește că nici Gaston Boissier nu prea era tare. Renan a spus odată că autografele lui Boissier se vând cu preț, fiindcă sunt pline de greșeli de ortografie, lucru de care fac haz colecționarii de autographe — ori că dau preț pe ele prietenii ca să le nimicească și să nu cadă pe mâna ziariștilor.

Se spune una și mai frumoasă întâmplare în castelul de la Compiègne, unde Napoleon al III-lea se afla cu familia. Ministrul Instrucției Victor Duruy, ca să dovedească absurditatea unor examene, a propus să scrie toți sub dictare ceva ce se da în licea elevilor la examenul de ortografie. Au scris toți, chiar și împăratul și împărăteasa. Rezultatul a fost că nici unul din membrii Academiei n'a putut scrie corect. Impărăteasa a făcut nouăzeci de greșeli mari și mici.

— **Un testament iscălit cu sângele inimii sale.** Un oarecare Smith din Pittsburg (Statele Unite) împușcându-se, un prieten i-a făcut testamentul dictat de sinucigaș. La iscălire testamentului însă Smith nu mai avu puterea de a lamuiă penă în călimară, ci o mână cu sângele cel curgător din rana dela inimă și o iscăli astfel. De observat că statul Pennsylvania unde Pittsburgul numai testamentul iscălit de decedat are valoare.

— **Fața fragedă și mâna albă este de cea mai mare importanță pentru frumusețea femellor.** Astăzi fiecare damă folosete numai cremă Marta și săpun Marta, fiindcă numai aceste s'au adevărat bune în contra petrelor, petelor de ficat, coșuri, miteseri, roșeața mânilor. Dă feței și mânilor frăgezime și culoare albă ca zăpada prețul unui borcan cremă Marta costă 1 cor. o bucată săpun 70 fil. Se poate comandă la singurul preparator: Tóday Imre și Wachsmann Jenő, drogerie și parfumerie în Szabadka.

Dela judecătorii.

După destituire — osândă. E cunoscut cazul învățătorului Nicolae Magier din Vidra (comit. Arad), când acesta a fost dat în judecată, pentru că într-o cafenea — provocat fiind de un avocat ungar — s'a exprimat în glumă, că atunci i-ar plăcea să-l vadă pe dr. Román István, prezidând o alegere congregațională la Ciuciu, când România va fi până la Guravăii. Pentru schimbul acesta comic de cuvinte între el și avocatul ungar, dl Magier a fost înhățat de procuror, la ce nici nu se așteptase, dat fiind că toată convorbirea ce avusese loc între dânșii, între pahare, a decurs în chip glumeț.

Tribunalul din Arad, însă, neaflând primejduită — prin o glumă — întregitatea statului ungar l-a achitat pe dl Magier.

Nu astfel a făcut însă comisia administrativă a comitatului Arad, unde fusese tras în disciplinar învățătorul Magier. Volnica interpretare a legii școlare a lui Ap-

ponyi, adică l-a destituit din postul de învățator pentru totdeauna pe dl Magier, crezând că lipsit fiind de post dânsul nu va mai putea întinde hotarele României până la Guravăii.

Sentința aceasta a produs la timpul său mare indignare cu deosebire în corpul învățătoresc confesional din întreaga țară, căci în cel dintâiu caz de »agitație«, s'a croit pedeapsa după cel mai aspru punct din §-ul legii lui Apponyi, și fără să se ia în considerare o altă dispoziție a legii, unde se zice că învățătorul destituit să fie pensionat numai decât, ori să i-se dea o escontentare pentru totdeauna. Ei, dar »turcul te bate, turcul te judecă«.

Și dacă învățătorul Nicolae Magier este un trădător, un daco-român, trebuie să i-se zdrobească cu orice preț — capul. În scopul acesta n'a fost adică de ajuns amovarea din post și lipsirea de orice beneficii împreunate cu cariera învățătorescă a sermanului om, ci vine acum Tabla regească din Oradea-mare, unde procurorul apelase sentința de achitare a tribunalului; cu toată apărarea energetică și bineluminată a d-nului avocat dr. Aurel Lazar din Oradea-mare, îl condamnă pe dl Magier la 1 lună temniță de stat, 100 cor. amendă și 120 cor. spese de proces.

Astfel Ungaria e salvată, iar un om aruncat în stradă cu cinci copii, pentru că așa cere interesul statului ungar.

Felurimi.

Locomotiva cea mai mare a Americii. Cea mai mare locomotivă (mașină ce trage trenul), din toată lumea a fost zidită acum în America, pentru Insoșirea Erie Railroad, cea pentru trenuri de povară. Mașina aceasta urlă, nu numai prin mărimea sa, ci cu puterea ce este în stare să desvolte, cu drept cuvânt uimește lumea!

Acest urlă de fer, întrece în toată privința pe toate cele dinainte de sine. Locomotiva ce a fost făcută pentru altă societate de trenuri »Baltimore and Ohio Railroad« înainte de asta cu trei ani, și care a deșteptat luarea aminte a tuturor la expoziția din Saint-Luis, rămâne pe lângă aceasta departe îndărăt. Deși aceea încă a reușit strălucit, că ducea pe căi grele greutate foarte mari: Se mișca pe șase părechi de roate împărțite în două și răraia poveri de necrezut! După ce s'a dovedit de forte bună pentru folosință, mai multe, aproape toate Insoșirile de trenuri din Statele-Unite, s'au comandat locomotive ca aceea pentru trenurile lor de provară.

Urlaș locomotivă astă nouă, a societății Erie Railroad, ca și înaintasle ei, este menită pentru purtarea trenurilor de povară pe liniile țipșe, pentru că îndeosebi liniile acestei Insoșiri duc pe drumuri cu urcări înalte. Liniă dintre Susquehanna și Summit are un țipș aproape de 15 kilometri. Ca să se poată trenul pe acolo, trebuia să se prindă la el câte trei locomotive; ca să poată încunjuia lucrul acesta, perzătoriu de vreme, s'a comandat Insoșirea Erie Railroad mașina aceasta îngrozitoare, care pe linii drepte dulce un tren de zece mii de tone cu înălțime de 40 kilometri la clas. Poate să tragă fără greutate un tren de 250 vagoane pline cu cărbuni, peatră și var. Locomotiva asta nouă este ea singură de 72 metri de lungă. Este înscodită de inginerul Mallet, și stă din două mașini, cari să nutresc dintr'un singur cazan de aburi. Locomotiva să învârtește pe 16 roate. Roatele sunt așezate păreche de păreche așa, că greutatea cazanului și a mașinii să apasă pe ele de o potrivă. Cazanelor cu aburii este pe o parte a locomotivei. Cazanelor pentru foc pe partea cealaltă. Închiduire despre mărimea cazanului ne putem face dacă spunem, că are lățimi și înălțime de 2 metri 75 cm., așa, că un om poate umbla prin el comod. Lungimea ei e de 12 metri, greutatea 52 tone, dar cu conținutul de 20 mii litre de apă, are greutatea de 71 tone.

Cupeul cu cele trebuincioase încă are 81 tone greutate; afară de cărbuni și apă, cari sunt nici mai mult nici mai puțin decât cinsprezece mii kilograme de cărbuni și treizeci și cinci mii litre de apă. Așa mănăre lipsește acestel grozăvenii de fer pentru un drum! Descrierea locomotivei mai amănunțit credem că nu este de lipă, fiindcă nu este în ea nimic nou, e ca ori și care altă locomotivă; ceea-ce o face vesită, este numai, mărimea ei urlășă, greutatea ei, și peste toată puterea cea mare cu care e în starea a duce pe linii drepte, un tren de povară și de doi kilometri de lung!

Călătorie în jurul Africii la 599 înainte de Hristos. Herodot ne vorbește că faraonul Necho a trimis vase egiptene de au făcut călătorii în jurul Africii. Acuma muzeul Guinet a cumpărat un Scarabeu mare pe care Necho a scris istoria acelei călătorii. Se vede că Necho al II-lea a trimis ca să se facă astă călătorie; că vasul s'a întors tot pe apă, după ce a înconjurat Africa și că faraonul a primit pe căpitan la Barbasis (O fi Bubasis), de unde e și Scarabeul. Alt scarabeu aflător la Bruxelles ne dă mijloc de a afla că s'a făcut călătoria în anul al 12-lea al domniei lui Necho al II-lea (599 înainte de Hristos).

Ultime informațiuni.

Goana împotriva învățătorilor. Din Bihor primim iarăș vestea unei noi goane împotriva învățătorilor români.

Consiliul administrativ al comitatului a ținut o ședință în care s'a dat citire raportului revizorului Vasady Lajos. Revizorul spune că învățătorii români nu-și fac datoria, căci ei nu cultivă destul instrucția limbii ungurești, ba cresc chiar pe copil în spirit antimaghiar și-i atâță împotriva ungarilor. Consiliul administrativ prezidat de fișpanul Glatz a ordonat ancheta în contra a opt învățători români gra catolici și a patruzeci și șapte învățători ortodoksi.

Scopul acestel goane smintite e evident: de a răspândi teroarea între învățătorii noștri spre a-i face unelte plecate dorințelor șovinismului. Învățătorii noștri să nu se sperie însă de goana aceasta. În comitatul Sibielului un revizor atât de aspru ca dl Yancsó Benedek a trebuit să și exprime mulțămirea față de sporul făcut în limba ungurească în școlile noastre. În Bihor nu se predă decât după acelaș metod și acelaș program impus de ministru țării întregi, deci rezultatele nu pot fi altele decât în Sibiel și nu se poate, ca în două locuri să se măsoare acelaș lucru cu două măsuri.

Economie.

Tîrg de țară în Arad. Azi s'a început în Arad tîrgul mare de vară care va ține o săptămână. Tîrgul e slab cercetat; lipsa de pășune a adus în deosebi multe vite în tîrg cari se îmble puținilor cumpărători pe prețuri de nimica.

Starea sămănăturilor în comitatul Aradului. Pe întinsele și bogatele lanuri ale comitatului nostru sclipesc coasele și secerile: secerișul a început. Rezultatul recoltei nu va fi atât de rău precum se vestise. Căldurile mari nu au făcut o pagubă atât de mare ca bunăoară în învecinatul Cenad. În multe cercuri, în al Pecichii, al Radnei, Șiriei și al Târnovei recolta e mai bună decât mijlocie, iar în al Aletei, Chișineului și Boroșincului e mijlocie. Este însă întristător că tocmai în părțile cele mai sărace și mai românești în părțile Șebeșului și Hălmagiului recolta e slabă. Lipsa de ploaie a făcut mai ales pagubă în fânețe și livezi. S'a făcut foarte puțin nutreț și bieții oameni nu știu cu ce-și vor ierna vițoarele.

Suprefectura de Hălmagiu a făcut raport guvernului să vie în ajutorul oamenilor distribuindu-le nutreț pentru vite.

Congresul de gospodărie. La Fribourg va ține, în zilele de 29 și 30 Septembrie, cu ajutorul societății elvețiene de utilitate publică, congres al învățământului gospodăriei.

Vor lua parte delegații din toate țările civilizate. Din partea României este A. S. R. Prinsesa Maria și d-na George Cantacuzino.

Comitetul internațional se compune din 100 de persoane alese din tot ce diferitele națiuni au mai cuit și distins.

Programa congresului va cuprinde:
Ziua I. — Starea actuală a învățământului de menaj și școlile de menaj din diferite țări.
Ziua II. — Formarea personalului de învățământ și organizarea cursurilor normale.
Ziua III. — Chestiuni didactice: prin copiii învățământului, programele și aplicațiunea lor.
Ziua IV. — Închiderea congresului.

Recolta în România. De vre-o câțiva zile s'a început secerișul în județele din Muntenia. În curând vor începe și în cele din Moldova. Recolta grâului se prezintă destul de bine. În zece județe e rea; în altele e pe alocurea mijlocie; iar aiurea peste mijlocie. Recolta porumbului se anunță pretutindeni îmbelșugată. Podgoriile anume și ele o recoltă foarte bună.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta

Budapesta, 2 Iulie 1908

ÎNCHERAREA la 1 ORĂ:

Grâu pe Oct. 1908 (100 klg.)	21 68 — 21 70
Secară pe Oct.	17 74 — 17 76
Ovăz pe Oct.	16 58 — 16 60
Secară pe Iulie 1908	13 78 — 13 80

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul:

Grâu	
Orzul de nutreț, cvalit. I.	14 > 30—14 > 50
> de cvalitatea II.	13 > 90—14 > 30
Ovăz de I.	16 > 60—16 > 80
> de II.	16 > —16 > 40
Cucuruz vechiu	— — — — —
> nou	14 > 10—14 > 20
De Tisa	— — — — 22 K. 80—24 K. 40
Din comitatul Albei	— — — — 22 > 50—24 > 10
De Pesta	— — — — 22 > 60—24 > 20
Bănățenesc	— — — — 22 > 70—25 > 60
De Bacica	— — — — 22 > —23 > 90
Săcară	— — — — 19 > 30—19 > 60

Poșta Administrației.

Vas. Beleş, Chițighaz. Am primit 12 cor. abonament până la 1 Ianuarie 1909.

Ioan Ianclu, Almaș. Am primit 12 cor. abonament până la 1 Ianuarie 1909. De mulțumire publică trimisă nu știm nimic.

A. A. Malor, Ossl. Abonamentul dv. expiră 1 Oct. 1908.

Petru Lepș, Csebes. Nu va fi acasă numai doi 2 luni.

Redactor responsabil provizor Sever Bocu

Editor proprietar George Nichin.

„Wällischhof“

sanatoriu

aranjat după sistemul dr. Lahman, cu toate întocmirile moderne ale terapiei fizice și dietitice, jumătate oră depărtare de

Viena în regiune romantică și sănătoasă.

Posta și telegraf: Maria Enzensdorf (bei Wien)

Cu deslușiri și prospecte stă la dispoziție recepțiunea și medicul șef al stabilimentului

Dr. Marius Sturza

Gratis!
 trimite oricui
 să se adresează la
 mine, catalogul de pețur
 care a apărut de cu-
 rând despre

Ciasornice
 de prima calitate
 și bijuterii, ciasornice
 bine regulate remon-
 toir cu 5 coroane 60
 și, un ciasornic de terzit perfect cu 2 cor. 90 fil

Cadouri mari de sărbători!
Győző Brucker Nándor és Társa
 măiestru de ciasornice.

Győr 75.

HEICZER FERENCZ
 croitor de haine civile pretești și uniforme.

Nagyvárad, strada Körös nr. 22.

Am onoare a aduce la cunoștința onor.
 preoți că mi-au sosit pentru sezonul de
 toamnă și iarnă postavurile negre, cari își
 păstrează culoarea și le țin în magazinul
 meu bine asortat, pentru
 comanda din provincie
 ajunge o reverendă de
 model, sau o haină, la
 dorință mă duc ori unde
 cu plăcere pe cheltuiala
 mea proprie.

Tot asemenea țin în
 magazin pos. avurile cele
 mai noi și moderne din
 patrie, franceze și engleze
 pentru tot felul de par-
 desiuri și paltoane de
 iarnă foarte bune.

Recomandat de ministerul de culte și Instrucți
 Multe recunoștințe

ZWÖRNER B.
 PREPARATORUL DE ÎMPĂIAT ANIMALE

KOLOZSVÁR, Rozsa-u. 7 sz.

Animalele să se trimită cât se poate
 de proaspete și nebelite. Trebuie
 indicat în ce formă să se întâmpile
 prepararea; mamiferelor mai mari
 să li-se scoată intestinele. — Pen-
 tru împachetare socotesc numai chel-
 — tuilele mele. —
 Preparație îngrijită, artistică, în formă
 — naturală, lucru trainic, prețuri —
 — moderate! —

Premiat cu primele 16 premii în anii 1902, 1903 și 1904.

Kállai Lajos fabricant de motoare.
BUDAPEST, VI. Gyár utca 28.

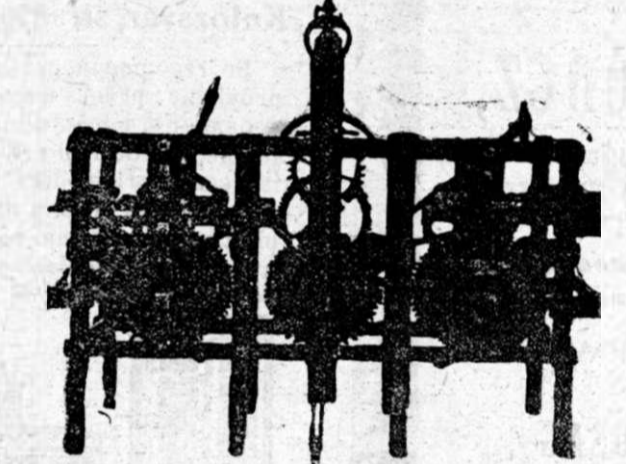
Motoarele lui de benzină și
 treerătoarele cu locomobil de benzină
 au fost distinse la toate expozițiile cu medalie de aur.

Fiecare în interesul propriu, dacă cere preț-curent și explicații despre aceste treerătoarele
 cu motor de benzină recunoscute în toată țara de cele mai bune, precum și despre alte mașini agricole.

Fabrica de motoare a lui Kállai Lajos, în anul acesta a fost
 din nou decorată cu medalie de aur de stat.

MEZEY DEZSŐ, ciasornicar
 de turnuri.

ORADEA-MARE, str. Szent János nr. 320.

Am onoare a atrage atenția on. public asupra atel-
 erului meu de ciasornice de turnuri unde se fabrică cia-
 sornice excelente al căror mecanism a fost premiat la
 mai multe expoziții, cu roatele principale făcute din metal
 roșu, cu fuse separate mobile, cari înlesnesc tragerea
 ciasornicului și sârma care ține greutatea e din fer țin-
 cuit provăzută cu suluri de fer și cu șuruburi cari regu-
 lează pendula. Mă ananjez a arangea ciasornice de turn
 gata, pe lângă garanție și rezponzabilitate, despre mer-
 gerea exată a ciasornicelor garantez.

In Sibiiu (Nagyszében).

Vanele de baie Stuchlich

O piesă e numai cu 40 de cor.

Incălzește în 3/4 de oră
 150 de litri de apă, pen-
 tru care consumă ca com-
 bustibil numai 10 kg. de cărbuni de lemn.

O vană de neîncălzit numai 24 cor.
 Lungimea fundului vanei 122 cm.
 :: :: Înălțimea de 60 cm. :: ::

**Comandele se efulnesc imediat și se trimit
 cu rambursă.**

Gustav Stuchlich
 Entengasse 17. HERMANSTADT. Saggasse 15.

Economisește multă
oboseală, timp și lemne
 fiecare menajeră care spală rufele cu

pravul de săpun

pentru spălat

arătat de mine, și rufele se fac curate și albe
 ca zăpada. La fiecare pachet e adăugat și un
 prospect.

Prețul unui pachet 24 fileri și 12 fileri.
 Se găsește la

Stefan Knezevits, Temesvár
 Fabrik, Hauptgasse 25, „Zur Salzmühle.

Czernoczky Mihály
 magazin de ghete.

pentru dame și bărbați.
ARAD, Kossuth utca 67.
 Fabricație proprie.
 Prețuri ieftine.

Ghete de șevro pentru domni	12-40 cor.
„ „ box	11-60 „
„ „ șevro cu bumbi p. dame	10-90 „
„ „ cu șirete pentru dame	9-60 „
„ „ box cu șirete p. dame	8-30 „
„ „ pele de vițel p. dame	7-60 „
Jumătăți de șevro brun	9-00 „
Jumătăți de șevro	7-60 „
Jumătăți de căprioară	6-40 „
Ghete tari de muncitori dela	7- cor.
Ghete de copii dela	3- cor.

O rugare modestă, care nu vă costă nici
 o oboseală, dar administrației ziarului nostru
 poate fi de mare folos.
 Ziarul nostru roagă pe onorat public că la
 cererea prețurilor curente sau la ori ce cerere
 au cumpărare să se provace că adresa firmei sa
 cetit-o în Tribuna.

Mașini de cusut, biciclete, motoare, mașini
 de scris, mașini agricole și gramofone, la

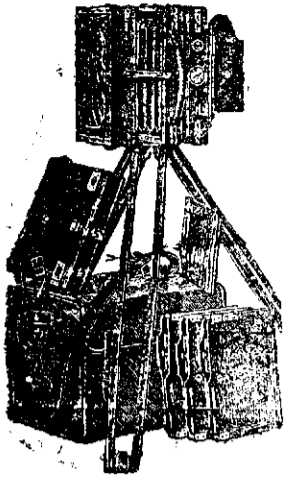
FALK IMRE se pot procura
 cu plătire în rate

Mare atelier mechanic de reparaturi.

Montare de sonerii electrice și reparare. Atelier de reparat mașini de scris și decusut, biciclete și motoară.
 Ca stimă: **Andreifalk, Kolozsvár, și'n str. Deák Ferencz nr. 30.**

Dubiniewicz Oszkár

comerciant de articole medicale, chemice și parfumuri.

Cluj, (Kolozsvár) Deák-Ferenc u. 8.

Mare magazin de
mașini de fotografiat
și tot ce se ține de ele.

Obiecte de lemn pentru pirogravură și kerbschnitt.

Aparat de pirogravat
și tot ce se ține de el.

Grosz Nagy Ferencz,

farmacist :: **Debreczen** :: farmacia ::
(Arany egyszarvu)

Hajdusági
Bajuszpedró.

Vádjegy.

MUSTAȚA E FRUMOASĂ

dacă întrebuințezi

POMADA HAJDUSAG

cea mai bună pentru creșterea și potrivirea mustețelor, pregătită din materie neunsuroasă. Efectul se vede foarte iute și cu siguranță. Scutit prin lege. Un borcan 50 fil. Prin poștă se trimite numai 3 borcane cu 2-15 Cor. Cu rambursă gratuit.

MEDICAMENT
PENTRU VOPSIREA PARULUI

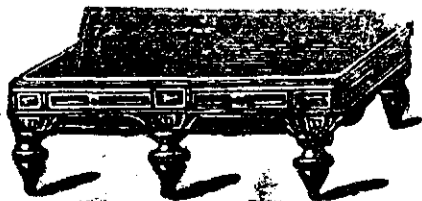
în culori blond, brunet sau negru. Efect la moment. O singură vopsire e de ajuns, ca părul sau mustața o lună să aibă culoarea ce o dorește. Nu înăsprește părul. O sticlă cu medicament pentru ori și ce culoare 4 cor.

Joan P. Popidan,

măsar de edificii, mobile și billiarde în Sibiu.

Se recomandă în atențiunea onor. public din loc și din provincie. Face tot felul de edificii și mobile de școlă, prăvăli și biurouri, montează cafenele și restaurante.

Mai ales atrag atenția on. proprietari de cafenele și și restaurante asupra atelierului meu de biliarde, unde le săvârșesc pe lângă prețurile cele mai moderate și garanție.

Cea mai bună fabricație și cel mai ieftin izvor
de a-și procura cineva instrumente mu-
zicale de tambură

Andrija Car

Ruzicna ul 1. **ZAGREB** Vlaska ul 22.

Iși recomandă tamburele fabricație excelentă dela cele mai simple până la cele mai complicate cu preț moderat. Preț curent trimite gratuit și porto franco.

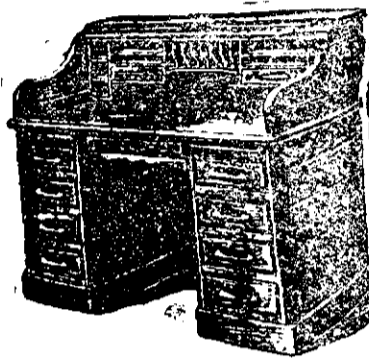
Gergely István,

măsar de edificiu și mobile de artă.

Fabrică cu deseneuri patentate.
Kolozsvár, str. Monostor nr 70

Se recomandă publicului din loc și provincie: primește montarea edificelor a odăilor și bucătărilor, precum și cafenele, biurouri, și prăvălii mai departe lucrează portale după desenul dat sau după desenul propriu dela cele mai simple până la cele mai complicate cu preț favorabil și executate cu punctualitate.

Lucrul bun și frumos nu e scump.

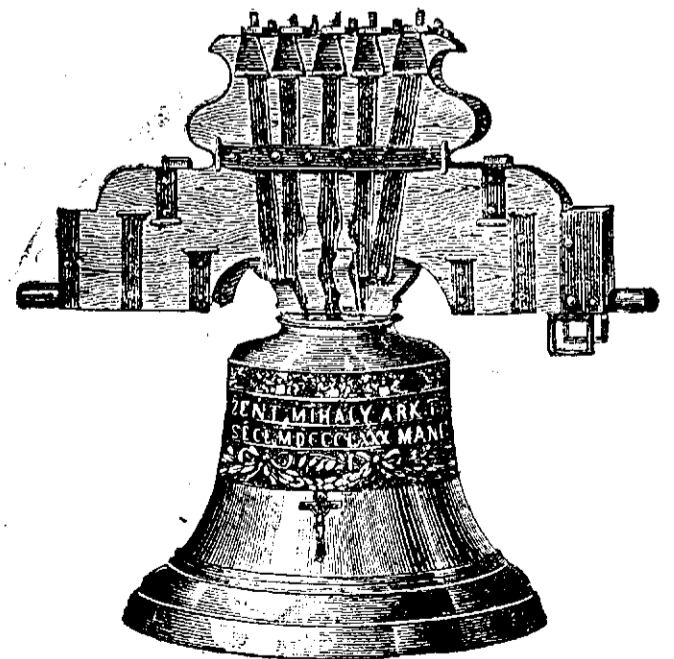

Masă de desen patentată atât pentru școli cât și pentru scopuri particulare, potrivită pentru ori-ce formațiune copolară. — Primește aranjarea bisericilor a școalelor și a locuințelor, a cafenelelor, biurourilor etc. după modele date sau după desene proprii dela cea mai simplă execuție până la cea mai complicată.

MICHAIL MANCHEN

vărsătoriu de campane (clopote)
de construcția cea mai nouă cu sul sucitor
în Sighișoara (Schässburg-Segesvár)

PIAȚA DE SUS NR. 168.

Firma aceasta există dela anul 1822 și s-a bucură de un renume bun: să recomandă deci tuturor comunelor biseroești pentru

a lifesta și repara clopote

de toată mărimea cu coroane de stejar ori fer legat; face și scaune de clopote din fer bătut pentru anul sau mai multe clopote cu prețurile cele mai convenabile. Comandele să efectueze și în depărtare. Clopote mai mici sunt totdeauna gata. — — — Solvirea prețului să primește și în rate.